

ה"ת 14/12/10036 - רועי שרפוי, מדינת ישראל נגד מדינת ישראל, רועי שרפוי, בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ה"ת 14-12-10036 שרפוי נ' משתרת ישראל
ה"ת 14-12-37403 מדינת ישראל נ' שרפוי

תיק חיזוני:

בפני כב' השופט ד"ר שאול אבינור
ה"ת 14-12-10036

מבקש רועי שרפוי

נגד

מדינת ישראל מושבה

משיבה

ה"ת 14-12-37403

מבקש מדינת ישראל

נגד

1. רועי שרפוי

משיבים

2. בנק דיסקונט לישראל בע"מ

החלטה

.1

לפני שתי בקשות:

האחת (ה"ת 14-12-10036) - בקשה המבקש להשיב לו אתרכבו, מסוג קרייזלר גראנד שירוקי מר. 92-089-69 (להלן - הרכב), אשר נתפס על ידי המשיבה.

השנייה (ה"ת 14-12-37403) - בקשה המשיבה ליתן צו למכירת הרכב לפי הוראות סעיף 38 לפיקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 (להלן - הפסד"פ). בבקשתה זו המשיבים הם המבקש ובנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - הבנק). יש לציין כי הרכב משועבד לבנק לצורכי הבטחת חובות המבקש ואשתנו.

א. רקע כללי:

.2 נגד המשיב הוגש כתוב אישום בבית משפט זה (ת.פ. 14-10-8120; להלן - התיק העיקרי). עובדות כתוב האישום עניין בעבירות של החזקה, גידול וסחר בסמים מסוכנים מסווג קבוס וחשיש, בניגוד להוראות פיקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - פיקודת הסמים

עמוד 1

המסוכנים).

3. כתוב האישום אוחז 12 אישומים. על פי עובדות האישום הראשון, הנאשם החזיק בדירתו סמים מסוכנים, מסווג קניבוס וחשיש, במשקל כולל של כ-181 גרם נטו, שלא לצריכתו העצמית. כמו כן גידל הנאשם שני שתלי קניבוס, במעבדת סמים אותה החזיק על גג הדירה. על פי עובדות יתר האישומים, המבוקש מכר סמים מסווג קניבוס וחשיש, לאנשים שונים, בהזדמנויות שונות ורבות. בסיפא לכתב האישום כלללה בקשה, בה צוין כי בהתאם להוראות פקודת הסמים המסוכנים תבקש המשיבה מבית המשפט לקבוע כי המבוקש הינו סוחר סמים ולהורות על חילוט הרכב.
4. بد בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה להארצת תקופת מעצרו של המבוקש, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו (מ"ת 14-10-8149). כפי שנמסר במהלך הדיון לפני, במסגרת הדיון בבקשתו זו ניתנה הסכמה מטעם המבוקש לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת עוודות כתב האישום. עם זאת, בסופו של יום שוחרר המבוקש בערובה ובתנאים, שכלו בין השאר "מעצר בית" מלא.
5. המבוקש הגיע, כאמור, בקשה להשבת הרכב התפוס. בבקשתו נטען כי המבוקש נשוי ואב לשולשה ילדים, והרכב דנא משמש את אשתו לצרכים יומיומיים. מדובר ברכב משומש, אשר נרכש ממארבים טחן בעבר סך של 110,000 ₪. המבוקש מימן את רכישת הרכב מכספים שקיבל ממכירת רכבו הקודם למර אלכסנדר ליגון (בסך של 47,000 ₪) ומhalbוואה שנטלו המבוקש ואשתו מחברת מימון (על סך של 70,000 ₪). לביסוס טענותיו צירף המבוקש מספר מסמכים, הכוללים תצהירים של מר טחן וממר ליגון ומסמכים מחברת המימון והבנק. במהלך הדיון גם הוצגה חוות דעת שמאית בעניין שווי השוק של הרכב, המעריצה אותו בסך של כ-116,000 ₪.
6. ב"כ המשיבה הסכים, בתגובהו, לקבלת הבקשה, בכפוף לתנאים המקובלים בכך, כדלהלן:
  1. **ambil להיכנס לגוף ופרטיהן של טענות הבקשה, תסכים המאשימה להשבת הרכב לידי המבוקש ואשתו בכפוף ל:**
    - 1.1 **הפקדת ערבות מזומן או ערבות בנקאית בסכום שלא יפחת מ-40% מערכו של הרכב. ערך הרכב ע"פ מחירן הנוכחי ומוקובל.**
    - 1.2 **רישום עיקול במשרד הרישוי לטובת המדינה - איסור דיספוזיציה.**
    - 1.3 **שבודד הרכב לטובת המדינה.**
    - 1.4 **ערבות עצמית וערבות צד ג' בגובה ערך 100% של הרכב, בהתאם להחלטת ביהם"ש בגורל הרכב.**
    - 1.5 **הוצאת פוליסטט ביטוח מקיפה לרכב לכל מקרה של נזק, אובדן או גנבה. המוטב הוא המדינה... (ר' תגבות ב"כ המשיבה מיום 14.12.3.)**
7. ואולם, בשלב מאוחר יותר הגיע ב"כ המשיבה תגובה מתוקנת. בתגובה זו צוין כי המשיבה חזרה בה מהסכמה הנ"ל ומתנגדת להשבת הרכב למבקר. בנוסף, בהמשך הדברים הגישה המשיבה את הבקשה מטעמה, בה כאמור עטרה להורות על מכירת הרכב.
8. בבקשת המשיבה נטען כי הרכב הינו רכב יוקה בעל שווי רב, שנתרפס נוכח הצהרת המשיבה כי היא תבקש בעתיד לחייב, אם הנאשם יורשע בדיינו ויכוי סוחר סמים. עוד נטען, מחד גיסא, כי אם

ישאר הרכב במצבו, בידי המשיבה, עד תום ההליכים המשפטיים, הוא ייאבד חלק ניכר משוויו. מайдן גיסא, גם אם יושב הרכב לידי המשיב בתנאים, הרוי שחלוף הזמן יגרום לכך שככל שהוא יחולט בעתיד שווי ה啻לוות יהא נמוך משמעותית משווי הרכב כוון. בנסיבות אלה, כך לשיטת המשיבה, מדובר במקרה שהוא פסיד ומcircerto כי תמנע פגיעה עתידית למי מהצדדים.

- .9. בהקשר זה ביקשה המשיבה, בבקשתה, להביא לדיון בית המשפט כי בחודש מרץ ש"ז הוקמה יחידת חילוט באפוטרופוס הכללי, שאחד מתפקידיה הוא לדאוג לניהול תקין של נכסים שננטפסו, לצורך שמירה על ערכם (להלן - יחידת החילוט). מימוש כל' רכב נעשה באמצעות פרסום מכרזים משותפים, בין יחידת החילוט של משטרת ישראל ובין מנהל הרכב הממשלתי במשרד האוצר, והכספי המתקבל מימוש הרכוש מופקד ומושקע על ידי יחידת ההשקיות של האפוטרופוס הכללי, על מנת להבטיח שמירה על ערכו. ביום מצוים אפוא, בידייה של המבקשה, הכלים המקוריים הנחוצים לצורך טיפול הולם ברכוש תפוס, לרבות מכירת כל' רכב תפוסים, ועל רקע זה התבקשה בבקשת המבקשה. בנסיבות אלה יש מקום, כך לשיטת המשיבה, ליתן צו למcircerto הרכב.
- .10. עוד יש לציין כי תגوبת הבנק, כפי שהועבירה לבית המשפט על ידי ב"כ המשיבה, אינה נוקთה عمדה בבקשתה. הבנק אינו מתנגד למכירת הרכב, אך מבקש כי ככל שבית המשפט יורה על מכירה, הוא יורה על העברת חלק התמורה לבנק, שהינו נשאה מובטח, בשיעור של סכום חבות המשיב ואשתו לבנק.

ב. עיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

- .11. הדיון בבקשת התקאים לפניי אתמול. ב"כ המבקש חזר על טיעוני בקשתו והציג כי מדובר בבקשת נעדך כל עבר פלילי, שהינו אדם נורמטיבי העובד לפרנסתו ולפרנסת משפחתו. בנסיבות אלה, כאשר מדובר בכל' רכב משומש שאינו יקר במיוחד, אין לגישתו מקום להקש לענייננו מהפסיקה אליה הפנה ב"כ המשיבה (בש"פ 10015/07 **אבייטל נ' מדינת ישראל** (31.12.2007) (להלן - עניין **אבייטל**); רע"פ 8600/08 **אבייטל נ' מדינת ישראל** (7.4.2009) (להלן - עניין **אבייטל**)). פסיקה זו עניינה במקרים בהם מדובר בעבירות חמורות בהרבה ובהיקף ניכר, בניגוד להוראות חוק איסור הלבנתה הון, תש"ס-2000, וחוק מאבק בארגוני פשיעה, תשס"ג-2003.
- .12. ב"כ המבקש הדגיש במיוחד את נסיבות עניין **אבייטל**, בו הורה בית המשפט קמא על מכירתם של שני כל' רכב. בעניין **אבייטל** דובר בעבירות חמורות במיוחד, בעניינו של נאשם שהואשם בהיותו ראש ארגון פשיעה, וכן בשני כל' רכב חדשים וויקראתיים, כך שאין כל דמיון בין המקרה שלפניינו. זאת ועוד: הוראות סעיף 38 לפס"פ, עליהן מבקשת המבashtra להסתמך בעניין דנא, אין מתאימות למקרה דנא. מדובר בהוראות המסמיכות את בית המשפט ליתן צו מכירה בעניין חוץ תפוס שהינו "בעל חיים או מצרך העול להתקלקל", אשר אין עוסקות במכירת רכב תפוס.

- .13. לשיטת ב"כ המבashtra, הדרך להחלטת בית המשפט בתיק העיקרי בדבר חילוטו של הרכב עודנה ארוכה. הנאשם טרם הורשע, וניסיון המआימה להיתלות בהסכם שנינתנה לקיומן של ראיות לכואלה, במסגרת בקשה המעצר עד תום ההליכים המשפטיים, אינו במקומו. לא זו בלבד שאין לגוזר מהסכם זו הסכמה למכירת הרכב התפוס, אלא שבעצם קבלת הטענה יהיה כדי להרטיע נאשמים מלהגייע להסכמות כלשהן במסגרת דין-מעצר. זאת ועוד: גם אם יורשע הנאשם, אין זה ודאי שתתתקבל בבקשת

המשיבה להכריז עליו כסוחר סמיים; ואף אם תתקבל בקשה זו, אין זה ודאי שבית המשפט יורה על חילותו של הרכב.

14. לשיטת ב"כ המבוקש, בנסיבות אלה - וכאשר הרכב נדרש לאשת המבוקש לצורכי הטיפול בילדים -amazon הנוחות נוטה בבירור ל佗ות המבוקש. יתר על כן, לא זו בלבד שטענות המשיבה בעניין ירידת ערכו של הרכב אינן מבוססות, אלא שמכירת הרכב בדרך של מכרז תביא להפחחת התמורה שתתקבל ממנו בשיעור של 30% לפחות. ב"כ המבוקש הוסיף ומתח ביקורת על התנהלות המשיבה שבתחילתה הסכימה לבקשת המבוקש, כמונה בגון דא, אך לאחר מכן חזרה בה במפתח מtower ניסיון ליצור תקדים משפטי חדש.

15. ב"כ המשיבה הבahir בטיעוני, כי התגובה הראשונה מטעם המשיבה ניתנה בטעות, אשר תוקנה במהירות כך שלא נגרם למבקר כל נזק. ב"כ המשיבה הדגישה את חומרת האישומים בהם הואשם המבוקש, הcoliims עשרות מקרים של סחר בסמים מסוכנים, כמו גם את החזקה שבדין באשר למקור רכוש שנתרפס אצל סוחר סמיים (ר' בהוראות סעיף 31(6)(א)(בב) לפקודת הסמים המסוכנים). בנסיבות אלה, גם אם תමורת הרכב ניתנה ממיכרת רכב קודם, חזקה-לכוארה היא כי מקורה הוא בעבירה, והמבקר יתקשה בהפרצת החזקה.

16. ב"כ המשיבה עיר כמובן לכך שענין **אבייטל** עוסק בעבירות חמורות בהרבה מלאה שבעניינו, אך ביקש להפנות לפסקה 10 להחלטה באותו עניין, בה נקבע כי אין מקום להחיל מבחנים מהותיים שונים לסعد זמני שנועד להבטחת חילוט רכוש בעבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים בהשוואה לעבירות לפי חוק איסור הלבנתה הו או חוק מאבק בארגוני פשיעה. עם זאת יש להעיר, כי מדובר בקביעה על רקע טענת הסניגור דשם, שטען כי בית המשפט קמא טעה עת קבע כי יש לפרש את הוראות החוקים הנ"ל באופן מחייב יותר כלפי הנאשם מההוראות המקבילות שבפקודת הסמים המסוכנים (ר' בענין **אבייטל**, בפסקה 3 להחלטה).

17. ב"כ המשיבה חזר על הטיעון, שבבקשת המשיבה, בדבר הקמת יחידת החילוט. ב"כ המשיבה הודה, בהגינותו, כי הוא אינו יודע כיצד ובאופן איזה מחיר ימכר הרכב על ידי יחידת החילוט, אך הדגישה כי היחידה הוקמה במטרה לשמור על עריכם של נכסים תפושים, שחילוטם מתבקש. מכאן, שהמבקר לא יצא ניזוק אם, בסופו של יומם, בקשה החילוט לא תתקבל, שכן תמורה המכירה תשקע בהשקעה הולמת, נשאת תשואה. עוד ציין ב"כ המשיבה כי הבקשת להסתמך על הוראות סעיף 38 לפס"ד פ היא אמונה בקשה תקדמית, אך לשיטתו היא ראייה ומתחייבת בנסיבות העניין.

דין והכרעה:

18. הוראות החילוט שבפרק ה' לפקודת הסמים המסוכנים נחקקו כבר לפני שנים ארוכות, ומהז תקופה ממושכת נוהגת המשיבה לתפוס רכוש, לרבות כלי רכב, במסגרת חקירות בחשד לביצוען של עבירות של סחר בסמים מסוכנים; כל זאת מתוך מגמה להגish - ככל שיוגש כתבי אישום - בקשרות לחילוט הרכוש. תפיסת הרכוש במקרים אלה נעשית אפוא לצורך הבטחת חילוטו, דהיינו: לשם הבטחת האפשרות כי במסגרת גזירת עונשם של החשודים, ככל שיוגש נגדם כתב אישום והם יורשעו בדין, ניתן יהיה לעתור לחילוט הרכוש שנתרפס (לນיתוח תכלויות התפיסה השונות ר' בש"פ 342/06 **חבי לרנו בעבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.3.2006))).

לא לモותר לשוב ולהזכיר כאן מושכלות יסוד במשפטנו, שלפיהן גם כאשר מוגש כתוב אישום הנאשם הינו בחזקת חף מפשע בטרם הרשעתו ומילא לא ניתן להעניש אותו בדרך כלשהי בטרם הרשעתו. האמצעים שניתן לנוקוט נגד נאשם שטרם הורשע, בכל הקשור לתפיסת רכוש לצרכי חילוט, הם אפוא רק אמצעים שנועד למנוע אפשרות של התchmodחות מעונש החילוט; ואף באמצעים אלה יש לנוקוט בדרך מתונה, תוך פגעה מינימלית בזכויות הקניין של הנאשם שטרם הורשע. אכן, חזקת החפות אינה בבחינת סיסמה ריקה מתוון אופרטיבי, אלא יש בה כדי לבטא עקרונות יסוד של שלטון החוק; ומכאן גם הזירות הנדרשת בכל הכרוך בפגיעה בזכותו של מי שטרם הורשע בדיונו.

על רקו עקרונות אלה ותכלית התפיסה, כאשר מדובר בתפיסת כל רכב בגין עבירות לפי הוראות פקודת הסמים המסוכנים, אין תמה אפוא כי מדיניותה העקבית של הפסיקה, בכל הנסיבות, היא להורות על השבת כל רכב תפוזים לנאים, והכל בכפוף לתנאים אשר יאפשרו את חילוט כל הרכב ככל שבסומו של היליך העיקרי כר' יוחולט. מדיניות זו מבוססת על האיזון הראי בין האינטרסים הציבוריים להבטיח את אפשרות ביצוע חילוט הרכב - ככל שהנאשם יורשע בדיינו ובית המשפט יורה על חילוט הרכב - לבין השאיפה לפגוע במידה מינימלית ההכרחית בלבד בזכויות קניינו של מי שטרם הורשע בדבר עבירה, זכויות שהגנה עליהם מעוגנת בהוראות חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (ר' בש"פ 7715/97 **챙' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (1) 14 (1998). ר' גם, למשל, את החלטות בית המשפט המחויז הבאות: ע"ח (ת"א) 11-07-11 42077- בודסוב נ' מדינת ישראל (27.7.2011), ולאחרונה מ"ת (ת"א) 14-07-14 35864- סoiseה נ' מדינת ישראל (10.10.2014)).

המקרה שלפניינו אינו יוצא דופן בחומרתו ואין בו כדי להצדיק סטייה מדיניות הפסיקה העקבית, בודאי שלא בדרך של מתן הוראות למכירת הרכב, מכמה טעמים מצטברים:

ראשית, טוב ויפה עשתה המשיבה בהקמת יחידת החילוט, שהרי כשהמדינה תופסת נכס פשוט אי מוטלת עליה החובה לדאוג לשימור ערכו (ר' למשל בעניין **אברם**, בפסקה 15 לפסק הדין). יחד עם זאת, עיקר הרצינול העומד ביסודן של החלטות לשחרור כל רכב שנຕפסו אינם נועז בחשש לפגיעה בערך כל רכב אלא באיזון האינטרסים, המתבקש בנסיבות העניין, ובמגמה להקטין, ככל האפשר, את הפגיעה בקניינו של נאשם שטרם הורשע בדיינו. מכאן, שאין בהקמת יחידת החילוט משום סיבה מספקת לסתיה מהנחיות ההלכה הפסקה בגין דא.

שנית, לא הונחה לפני תשתיית עובדתית לביסוס הטענה כי מכירת הרכב על ידי יחידת החילוט אמונה תביא לשימירה על ערך החילוט. לא הוצג לפני מיידע כלשהו באשר למחריר שיידרש מהקונה, או אפילו התcheinות למכירה בטוחה מחיריים. בנסיבות אלה, טענת ב"כ המבקש כי מכירת הרכב במרכז תביא לפגיעה ממשית במחירו לא נסתרה, כאשר כמעט אין צורך לומר שפגיעה כאמור בשלב זה עולה כדי עונישה בטרם הרשעה.

עוד יש לעיר, כי רק בדוחק ניתן לראות את הוראות סעיף 38 לפס"פ - שעលיה בבקשת המשיבה להסתמך, ואשר עניין הוא כאמור במתן צו מכירה לגבי "בעל חיים או מצרך העולל להתקלקל" - כמסגרת הנורמטטיבית המתאימה לבקשת להורות על מכירת כל רכב שנຕפס. כל רכב עשוי אמן להתקלקל, אך הגדרת כל רכב כ"מצרך העולל להתקלקל" היא פרשנות דוחקה, בפרט כשבפליליים אין מקום לנוקוט בדרך של פרשנות מרוחיבה.

אכן, דומה כי הוראות סעיף 38 הנ"ל מדגימות את הארכיאות של הוראות הפס"פ, שהינה דבר

חקיקה מישן מימי המנדט הבריטי. על פני הדברים, נוסח הוראות הפסד"פ אינו מתאים לנסיבות הח'ים - ולנסיבות התקיים - דהיינו. לפיכך, בפרט נוכח שכיחותן הרבה של בקשות בעניין תפיסתם של כלי רכב, מן הרואו הוא כי נושא זה יוסדר בדבר חקיקה באופן ספציפי, שיטתי וmpsoret, לרבות בכל הקשור לתפיסה זמנית עד לתום ההליכים המשפטיים. ואולם, עניין זה הוא עניין למחוקק לענות בו.

אשר על כן - בהתאם למדיניות ההחלטה ובהתחרש בנסיבות הספציפיות של המקרה דנא - אני דוחה בזה את בקשה המשיבה, מקבל את בקשה המבוקש ומורה על השבעתו של הרכב לידי המבוקש; כל זאת בכפוף לקיום של תנאים, שມטרתם להבטיח את חילוט הרכב ככל שכך יוכל במסגרת ההליך העיקרי, כלהלן:

- (א) הפקדת סכום של 35,000 ₪, בזמן או בעבורות בנקאית, בקופה בית המשפט.
- (ב) התחייבות עצמית על סך של 116,000 ₪. תנאי ההתחייבות יהיו לקיום תנאי שחרור הרכב, כאמור בהחלטה זו, וכן להתחייבות המבוקש להימנע מהעביר את הבעלות או החזקה ברכב לאחר; והכל עד תום ההליכים בתיק העיקרי.
- (ג) ערבות צד ג', של ערב להנחת דעת המזיכירות, על סך של 116,000 ₪. הערבות תהא לקיים תנאי שחרור הרכב, כאמור בהחלטה זו, לרבות התחייבות המבוקש להימנע מהעביר את הבעלות או החזקה ברכב לאחר; והכל עד תום ההליכים בתיק העיקרי.
- (ד) רישום עיקול במשרד הרישוי לטובת המדינה האסור כל דיספוזיציה ברכב עד תום ההליכים בתיק העיקרי.
- (ה) הוצאת פוליסת בטוח מקיף לרכב, על סך של 116,000 ₪, שתכסה כל מקרה של נזק, אובדן או גנבה, בה תירשם המדינה מوطב.

.25. השבת הרכב למבוקש, בכפוף לקיום כל התנאים הנ"ל, תיעשה לא לפני יום 29.12.14.

המציאות תעביר העתק החלטה זו לב"כ הצדדים, בפקסימיליה.

ניתנה היום, יום שני ל' כסלו תשע"ה, 22 דצמבר 2014, בהיעדר הצדדים.